

Kielentutkijat ovat tänä keväänä keskustelleet omasta ammatistaan, sen muodoista ja merkityksestä. Suomen Kielitieteellinen Yhdistys järjesti jo tuttuun tapaan yhteisen keskustelun kielitieteen päivillä, jotka tällä kertaa pidettiin Turun yliopistossa toukokuussa. Otsikkona oli »Ammatti: kielitieteilijä» ja alustuksina kuultiin yliopistotutkijan ja yritysmaailmassa työskentelevän kielitieteilijän puheenvuorot. Keskustelussa puhuttiin muun muassa tutkijan liikkumisen tarpeesta, hankkeista ja ryhmätyöstä. Myös semantiikan sektio päättyi paneeliin. Aiheena olivat aineistot ja metodit ja keskustelun kiinnostavin puoli näkökulmien runsaus. Ajatus yhteistyöstä, monitieteistenkin tutkimusryhmien tarpeellisuudesta, tuli esiin tässäkin keskustelussa.

Seuraavalla viikolla Helsingin yliopiston suomen kielen laitoksen väki mielti teemapäivänään samantapaisia aiheita fennistien näkökulmasta. Mikä on suomen kielen tutkimuksen suhde muihin tieteisiin ja yhteiskuntaan? Mikä tutkimuksessamme on tärkeää ja mikä vielä kokonaan tutkimatonta? Pohdittiin tutkimuskäytäntöjä, -kouluja ja -hankkeita ja erikseen myös yksilö- ja ryhmätyön merkitystä tutkijalle. Lisäksi esittäytyivät laitoksen piirissä toimivat kymmenkunta hanketta, monet niistä samalla laitosten-, yliopistojen- ja tieteidenvälisiä.

Hanke, tämän ajan taikasana, yhdisti ehkä eniten kaikkia mainittuja keskustelutilaisuuksia. Sillä voi nykyisin jo tarkoittaa melkein mitä tahansa. Useimmiten kysymys on kuitenkin tutkimusryhmästä, jonka jäsenillä on jokin yhteinen päämäärä; hanke päättyy, kun tulos on saavutettu. Perinteisen yksilötutkimuksen sijaan suunnataan humanistienkin voimavarat nyt isompiin projekteihin, niin että myös yksittäiset opinnäytteet valmistuvat yhä useammin sellaisten osana. Tutkijakoulutkin ovat hankkeita, jotka sisältävät toisia, pienempiä, ja limittyvät samalla monien muiden tieteellisten hankkeiden kanssa.

Kun suunta on tämä, ei ole ihme, että hankkeet kiinnostavat. Se merkitsee yleensä myös osittain uudenlaisen työskentelytavan omaksumista. SKY:n uusi puheenjohtaja *Marja-Liisa Helasvuo* ehdottikin, että yliopistoissa opetettaisiin jo peruskurssitasolla ryhmätyön tekemistä: opiskelu olisi ikään kuin erilaisiin hankkeisiin osallistumista alusta asti. Hankkeen ei tietysti tarvitsekaan olla kovin byrokraattinen tai erikseen rahoitettu — se on tietoisia työtä yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi.

Onko yksilötutkija siis häviämässä? Yhteistyö ei sitä ainakaan merkitse. Itse olen osallistunut parin vuoden ajan suomen kielen ja kotimaisen kirjallisuuden tutkijoiden yhteiseen hankkeeseen. Rahoitettu hanke päästää hetkeksi eroon pirstaleisesta yliopistotyöstä mutta antaa samalla mahdollisuuden tutkia vuorovaikutuksessa muiden kanssa. Oikeastaan ryhmässä voikin parhaiten etsiä omaa tutkijanprofiiliaan ja toteuttaa itseään yksilöllisenä tutkijana. Tutkimushan on perusluonteisesti keskustelua.

Virittäjän toimitussihteeri *Annukka Varteva* lähtee nyt äitiyslomalle ja taloudenhoitaja *Kaisa Puhakka* muihin tehtäviin. Molemmille kaunis kiitos tähänastisesta. Toimitussihteerin tehtävät ottaa hoitaakseen *Toni Suutari* ja taloudenhoitajan *Sanna Putkonen*. Tervetuloa hankkeeseen!